

til vor Folkeskole i Sammenligning med andre Lande. Jeg er nu ikke vis paa, at det er Tilfældet, jeg har ikke selv Erfaring i saa Henseende, men jeg har heller ikke just hørt det stadfæstet fra saa mange andre Sider. Lærerne have ganske vist paastaaet det, men derfor behøver det jo ikke at være saa fuldstændig sandt, og det ærede Medlem gav da ogsaa i nogen Maade et Bevis paa, at det dog ikke stod saa daarligt til. Det ærede Medlem pegede paa, at man fra andre Lande søgte Oplysning hos os om forskellige Foretagender, med Hensyn til hvilke vi var forud for dem. Han nævnede vore Andelsforetagender, vore Højskoler, vore Arbejderorganisationer. Han kunde for Resten have nævnt vor sociale Lovgivning i de sidste 20 Aar, det er alt sammen Omraader, man i andre Lande har Øje for, og hvor man erkender, at vi indtage en fremskudt Stilling. Jeg var for Resten overordentlig glad for disse Udtalelser fra det ærede Medlem, for de vidne dog om, at han har Øje for, hvad der er godt i vort Folk. Det er en Mod-sætning til, hvad man ofte hører fra andre, for Resten ogsaa fra forskellige Medlemmer af det socialdemokratiske Parti. Man har ved flere Lejligheder hørt Udtalelser, som tydede paa, at man ikke havde ret stærkt Øje for, hvad godt vi have udrettet i vort Folk. Man hører for øvrigt ogsaa nedsættende Ytringer om danske Institutioner og Forhold i adskillige andre Lejre. Derfor var jeg glad for, at dette kom frem. Men jeg var ogsaa glad ved det, fordi det i Virkeligheden er et Bevis for, at det slet ikke staar saa daarligt til med vor Folkeskoles Arbejde. Naar vi kunne indtage en første Rangs Stilling — jeg tør vel ikke sige en Førerstilling — paa Omraader som Andelssager, Højskoler, Organisationer og vor sociale Lovgivning, maa det dog være et Vidnesbyrd om, at vort Folk i det hele taget sidder inde med en forholdsvis god Oplysning og indtager et forholdsvis højt Kulturstandpunkt. Jeg tror derfor ikke paa, at man med nogen Berettigelse kan sige, at vor Folkeskole, som dog danner det væsentligste Grundlag for den Oplysning, vort Folk sidder inde med, staar tilbage for andre Landes. Dermed er naturligvis ikke sagt, at den ikke kunde være bedre, og kunne vi finde Vejen til at forbedre den, skal jeg altid være med dertil. Det foreliggende Forslag byder noget i den Retning.

Jeg nævnede før disse Krav, som kom frem fra Lærernes Side, og kunne vi tage

Hensyn til dem, forbedre Læreruddannelsen, vil jeg saa inderlig gerne være med dertil. Men der er en Ting, jeg ikke vil være med til. Det maa ikke kunne gøre Skade, for enhver Forandring er jo ikke en Forbedring. Det Forhold, som bestaar nu for Tiden, særlig paa Landet, mellem vore Lærere og Befolkningen, maa ikke og kan ikke forrykkes uden Skade for Undervisningens Udbytte. Jeg tror, man maa være sig imod at faa Læreruddannelsen saaledes, at Lærerne føle sig hævede over den Befolkning, de skulle virke iblandt. Der er et andet Forhold, som heller ikke maa forrykkes, det nemlig, som det ærede Medlem fra Langeland (Guldbrandsen) talte om i Gaar, at det hidtil har været Regelen, at Lærerstanden rekruterer fra de forholdsvis smaa Hjem her i Landet. Det er en Fordel, at vi have det saadan. Medens man jo i de bedre stillede Samfundslag, f. Eks. i Embedsstanden, stadig stræber efter at lade alle sine Børn, fornemmelig sine Sønner, gaa den akademiske Vej, lader man dem kun sjældent, det skulde da være de mindre begavede af dem, blive Seminarister. Kunne vi som hidtil fortsætte med at hente vore Lærere fra de forholdsvis daarligst stillede Samfundslag, faa vi de bedste Kræfter, for derfra vil det blive de bedst udstyrede, man vil sende ind paa denne Vej, og det vil være en Vinding for vor Folkeskole i det hele taget. Derfor maa vi ikke ved det, vi foreslaa, risikere at gøre Brud paa det bestaaende i nogen af disse Retninger.

Naar Fordringerne ere fremsatte fra Lærernes Side, kan det, som jeg sagde før, være begrundet i, at de føle, at de ikke til fulde magte deres Opgave, men det kan ogsaa være og er sikkert i nogen Maade begrundet i det, som er udtrykt i Lovforslagets Motiver, hvor der udtales, „at Lærerstandens Anseelse i det hele menes at ville stige, hvis der til Uddannelsen ogsaa hører Undervisning i fremmede Sprog“. Det er navnlig dette sidste, det gælder. Nu kan jeg slet ikke se, at Lærerstandens Anseelse er ringe, deri er jeg fuldt enig med den højtærede Minister, der udtalte det samme før, tværtimod synes det mig næsten, at Lærerstandens Anseelse er saa god, som vi overhovedet kunne forlange. Se vi os omkring i denne Sal, synes det heller ikke, som om Lærerstandens Anseelse er ringe. Her sidde mange Lærere og have stadig siddet mange Lærere ogsaa i den sidste Tid, navnlig er det Lærere fra Landet, her er forholdsvis færre Købstadlærere. Men se